

**SREDNJOROČNI PLAN RADA
INSTITUCIJE OMBUDSMENA ZA LJUDSKA PRAVA
BOSNE I HERCEGOVINE
2026 -2028.**

SADRŽAJ

1. STRATEŠKI OKVIR	3
2. MANDAT, MISIJA I VIZIJA	3
2.1 Mandat Institucije ombudsmena za ljudska prava Bosne i Hercegovine.....	3
2.2. Misija institucije Ombudsmena za ljudska prava Bosne i Hercegovine	5
2.3. Vizija institucije Ombudsmena za ljudska prava Bosne i Hercegovine.....	5
3. UČESNICI I PARTNERI	6
4. OSNOVNA PROGRAMSKA OPREDJELJENJA	6
4.1. Analiza stanja.....	6
4.1.1. Unutrašnji faktori	8
4.1.2. Vanjski faktori.....	8
4.1.3. Analiza stanja – SWOT analiza	8
4.2. Srednjoročni cilj	9
4.3. Specifični ciljevi.....	10
5. RESURSI I KAPACITETI ZA POSTIZANJE CILJEVA.....	9
5.1. Predviđeni izvori finansiranja	9
5.2. Organizacioni kapaciteti	10
6. OKVIR ZA PRAĆENJE PROVOĐENJA PLANA I EVALUACIJU REZULTATA.....	10
6.1. Definisanje ključnih pokazatelja.....	10
6.2. Metodi za prikupljanje informacija o pokazateljima	11
7. PRILOZI	12

1. STRATEŠKI OKVIR

Srednjoročni plan rada je planski dokument koji Institucija ombudsmena za ljudska prava Bosne i Hercegovine izrađuje u skladu sa Odlukom o postupku srednjoročnog planiranja, praćenja i izvještavanja u institucijama BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 48/24).

Srednjoročni plan rada Institucije ombudsmena za ljudska prava BiH za period 2026. – 2028. godine se referira na Strateški okvir institucija BiH do 2030. godine, koji je Vijeće ministara BiH usvojilo 9.11.2022. godine. Zaključkom Vijeća ministara BiH sve institucije BiH su pozvane da osiguraju implementaciju strateških ciljeva iz dokumenta kroz relevantne planske dokumente, srednjoročne planove i godišnje programe rada.

2. MANDAT, MISIJA I VIZIJA

2.1 Mandat Institucije ombudsmana za ljudska prava Bosne i Hercegovine

Institucija ombudsmana za ljudska prava Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Institucija), je nezavisna institucija koja se bavi zaštitom prava fizičkih i pravnih lica, a u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine i međunarodnim sporazumima koji se nalaze u dodatku Ustava.

Osnov za rad i funkcionisanje Institucije su: Aneks IV i Aneks VI Opšteg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini¹ i Zakon o ombudsmanu za ljudska prava Bosne i Hercegovine². Pored toga, Institucija ima i posebne nadležnosti utvrđene Zakonom o zabrani diskriminacije³, Zakonom o slobodi pristupa informacijama u Bosni i Hercegovini,⁴ Zakonom o slobodi pristupa informacijama u Republici Srpskoj,⁵ Zakonom o slobodi pristupa informacijama u Federaciji Bosne i Hercegovine,⁶ Zakonom o ministarskim imenovanjima, imenovanjima Vijeća ministara i drugim imenovanjima Bosne i Hercegovine⁷, Zakonom o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Federacije Bosne i Hercegovine⁸ i Zakonom o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Republike Srpske⁹.

Principi djelovanja Institucije definirani su u Pariškim principima i Venecijanskim principima, Zakonu o ombudsmanu za ljudska prava Bosne i Hercegovine, Zakonu o zabrani diskriminacije i Pravilima postupka Institucije ombudsmana za ljudska prava Bosne i Hercegovine¹⁰. Ovi principi su:

- nezavisnost u vršenju svoje funkcije od svih organa državne vlasti u odnosu na druge organe vlasti svih nivoa u Bosni i Hercegovini;
- organizaciona, administrativna i finansijska samostalnost u ostvarivanju Ustavom BiH i Zakonom o ombudsmanu za ljudska prava Bosne i Hercegovine određenih nadležnosti;
- nepristrasnost i samostalnost u radu;
- efikasnost;
- saradnja sa organizacijama civilnog društva.

¹ Potpisan 14. decembra 1995. godine u Parizu

² "Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", br. 19/02, 35/04 i 32/06,61/23.

³ "Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", br. 59/06 i 66/16.

⁴ "Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", br. 61/23.

⁵ "Službeni glasnik Republike Srpske", broj 20/01.

⁶ "Službeni glasnik Federacije Bosne i Hercegovine", br. 32/01 i 48/11.

⁷ "Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", br. 7/03 i 37/03.

⁸ "Službeni glasnik Federacije Bosne i Hercegovine", br. 12/03, 34/03 i 65/13.

⁹ „Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 41/03.

¹⁰ Službeni glasnik BiH, broj 104/11

Prema članu 1. Zakona o ombudsmanu za ljudska prava Bosni i Hercegovini, Institucija ombudsmana za ljudska prava Bosne i Hercegovine je nezavisna institucija uspostavljena s ciljem promovisanja dobre uprave i vladavine prava i sloboda fizičkih i pravnih lica, kako je zagantovano Ustavom BiH i međunarodnim sporazumima koji se nalaze u dodatku tog Ustava. Ombudsmeni Bosne i Hercegovine nadgledaju aktivnosti institucija u Bosni i Hercegovini, njenih entiteta i Brčko distrikta i postupaju u okviru Ustava BiH, zakona, drugih propisa i opštih akata kao i ratifikovanih međunarodnih ugovora i opšteprihvaćenih pravila i standarda međunarodnog prava.

Ombudsmeni su nadležni za razmatranje predmeta koji se odnose na slabo funkcionisanje ili povrede ljudskih prava i sloboda počinjenih od bilo kojeg organa u Bosni i Hercegovini, mogu postupati po prijemu žalbe ili po službenoj dužnosti, a nakon provedene istrage mogu preporučiti odgovarajuće pojedinačne i opšte mjere.¹¹

Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine usvojila je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o ombudsmenu za ljudska prava Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 61/23) čime su usvojene neke od preporuka GANHRI Pododbora za reakreditaciju, te Instituciji ombudsmana za ljudska prava BiH dodijeljen mandat Preventivnog mehanizma za sprečavanje torture i drugih surovih, neljudskih ili ponižavajućih postupanja i kažnjavanja u Bosni i Hercegovini. Nadležnosti odjela obuhvataju redovne i nenajavljene obilaske ustanova, davanje preporuka i prijedloga za zakonodavne izmjene, saradnju s domaćim i međunarodnim tijelima, izradu izvještaja, kao i edukaciju i podizanje svijesti. Mehanizam ima pravo na slobodan pristup ustanovama i podacima, te na razgovore s osobama lišenim slobode bez prisustva službenih lica. Važno je naglasiti da Preventivni mehanizam ne rješava pojedinačne žalbe, već djeluje isključivo preventivno.

Ombudsmeni imaju i posebna ovlaštenja i nadležnosti po Zakonu o zabrani diskriminacije Bosne i Hercegovine, u okviru kojih primaju žalbe fizičkih i pravnih lica zbog diskriminacije, daju potrebna obavještenja o njihovim pravima, mogućnostima sudske i druge zaštite, odlučuju o pokretanju postupka po žalbama, predlažu medijaciju, prikupljaju i analiziraju statističke podatke, podnose godišnje izvještaje o pojavama diskriminacije, daju mišljenja i preporuke s ciljem suzbijanja i sprečavanja diskriminacije, prate zakonodavstvo i unapređuju praksu koja ima za cilj da obezbijedi jednako postupanje.

Zakonima o slobodi pristupa informacijama (Bosne i Hercegovine i na entitetskom nivou vlasti)¹² propisano je da su Ombudsmeni nadležni za poduzimanje odgovarajućih mjera, koje imaju za cilj poštivanje pravila slobodnog pristupanja informacijama.

Ombudsmeni imaju posebna ovlaštenja i po zakonima o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima¹³ u vidu preduzimanja mjera po zaprimljenim prigovorima na odluke o imenovanjima i razrješenjima sa funkcija regulisanih ovim zakonima, te donošenja odluka u skladu sa utvrđenim

¹¹ Zakon o Ombudsmenu za ljudska prava Bosne i Hercegovine, član 2.

¹² Članovi 21. i 22. Zakona o slobodi pristupa informacijama u Bosni i Hercegovini, „Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, br. 28/2000, 45/2006, 102/2009, 62/2011 i 100/2013; čl. 21. i 22. Zakona o slobodi pristupa informacijama u Republici Srpskoj, „Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 20/2001; čl. 21. i 22. Zakona o slobodi pristupa informacijama u Federaciji Bosne i Hercegovine, „Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, br. 32/2001 i 48/2011;

¹³ Zakon o ministarskim imenovanjima, imenovanjima Vijeća ministara i drugim imenovanjima („Službeni glasnik BiH“, broj 37/03), Zakon o vladinim, ministarskim i drugim imenovanjima u FBiH (Službene novine FBiH“, br. 12/03 i 34/03) i Zakon o vladinim, ministarskim i drugim imenovanjima Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 41/03).

činjenicama. Posebna ovlaštenja Ombudsmana Bosne i Hercegovine utvrđena su i zakonima o slobodnom pristupu informacijama¹⁴ u vidu razmatranja, sačinjavanja i dostavljanja informacija.

Ombudsmani svake godine sačinjavaju godišnji izvještaj o rezultatima svojih aktivnosti u kojem navode broj i prirodu primljenih žalbi, svoje nalaze u tim žalbama sa isticanjem pojava kršenja ljudskih prava, preporukama koje su prihvaćene i onima koje nisu, kao i prikazanim troškovima budžeta Institucije u datom periodu. Godišnji izvještaj dostavljaju Predsjedništvu Bosne i Hercegovine, Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine, Narodnoj skupštini Republike Srpske i Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine.

2.2. Misija Institucije ombudsmana za ljudska prava Bosne i Hercegovine

Institucija će osigurati zaštitu i promociju ljudskih prava svakoj osobi na teritoriju Bosne i Hercegovine, sukladno odredbama Zakona o ombudsmanu za ljudska prava, učinkovito djelovati u slučajevima diskriminacije, promovirati slobodu izražavanja putem osiguranja primjene zakona o slobodi pristupa informacijama, te jačati svoju ulogu u okviru Odjela za vršenje Preventivnog mehanizma za prečavanje torture i drugih surovih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja u BiH.

2.3. Vizija Institucije ombudsmana za ljudska prava Bosne i Hercegovine

Institucija ombudsmana za ljudska prava BiH je jedinstveno tijelo zaštite i promocije ljudskih prava zasnovano na domaćem i međunarodnom pravnom okviru, međunarodno prepoznato sa posljenji put akreditiranim statusom A kod Generalne asocijacije institucija za ljudska prava (GANHRI) u mjesecu maju 2024. godine.

Ombudsmani i Institucija u cjelini će biti:

- vidljivi, prepoznatljivi, respektabilni i efikasni;
- fleksibilni u svom radu i otvoreni prema građanima;
- funkcionalno i teritorijalno organizovani tako da mogu obezbijediti jednak nivo zaštite prava građana i promovirati ljudska prava;
- osposobljeni da djeluju na eliminaciji svih oblika diskriminacije građana, te osiguranju njihove jednakosti u društvu;
- osposobljeni za praćenje stanja ljudskih prava, posebno u ustanovama, institucijama i drugim mjestima u kojima se nalaze smještena lica lišena slobode;
- integrisani u strukture Bosne i Hercegovine kao korektivni faktor u daljem razvoju demokratije zasnovane na vladavini prava i poštivanju ljudskih prava i osnovnih sloboda građana;

3. UČESNICI I PARTNERI

¹⁴ Zakon o pristupu informacijama u BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 61/23), Zakon o slobodi pristupa informacijama Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 20/01), Zakon o slobodi pristupa informacijama FBiH („Službene novine FBiH“, broj 32/01).

Ombudsmeni sarađuju sa nizom institucija i organizacija s ciljem promovisanja ljudskih prava i izgrađivanja svijesti o potrebi preveniranja njihovog kršenja.

Član 36a. Zakona o ombudsmenu za ljudska prava Bosne i Hercegovine propisuje da Institucija ombudsmena, s ciljem zaštite i promocije ljudskih prava i sloboda, održava redovne i tematske konsultacije s organizacijama civilnog društva. Značaj saradnje je višestruk jer Ombudsmeni Bosne i Hercegovine dobijaju informaciju o stanju ljudskih prava u zajednici, ali i smjernice u kojem bi pravcu ta pitanja trebalo rješavati.

Saradnja sa institucijama i organizacijama u Bosni i Hercegovini podrazumijeva, s jedne strane, saradnju neophodnu u radu po žalbama građana i zaštiti ljudskih prava onako kako je to definisano Zakonom o ombudsmanu za ljudska prava Bosne i Hercegovine, a s druge strane, saradnju u promovisanju ljudskih prava i stvaranju uslova za njihovo ostvarivanje kako je to definisano i Zakonom i Strategijom djelovanja Institucije.

U postupcima po žalbama građana, zakon obavezuje organe vlasti na saradnju sa Institucijom u smislu pružanja pomoći u istrazi i vršenju kontrole, omogućavanja pristupa i provjere traženih informacija, obavljanja neposrednih razgovora i razmatranja potrebnih spisa i dokumenata.

Saradnja organa vlasti je posebno značajna u odnosu na usvajanje i realizaciju preporuka po žalbama građana koje ombudsmeni upućuju institucijama i organima u cilju otklanjanju kršenja ljudskih prava.

Kao oblici saradnje koriste se konsultativni sastanci, posebno sa organima izvršne i sudske vlasti, dostavljanje izvještaja i odgovora po žalbama građana, te prikupljanje podataka za izradu specijalnih izvještaja.

U oblasti zaštite od diskriminacije, ombudsmeni ostvaruju saradnju sa organima vlasti, gender centrima i organizacijama civilnog društva s ciljem njihovog upoznavanja sa djelovanjem Institucije i njenog Odjela za eliminisanje svih oblika diskriminacije, uz analizu pojava diskriminacije, te promovisanje prava u oblasti ravnopravnosti spolova, prava nacionalnih, vjerskih i drugih manjina i dr.

Saradnja je ostvarena i sa određenim brojem fakulteta i visokih i srednjih škola sa kojima su potpisani i akti o saradnji, s ciljem upoznavanja mladih sa ljudskim pravima te sticanja praktičnih znanja u njihovom ostvarivanju i zaštiti.

Ombudsmeni sarađuju i sa međunarodnim organizacijama i institucijama u cilju razmjene informacija, povećanja stepena vidljivosti i promovisanju rada i djelovanja Institucije u oblasti vladavine ljudskih prava. Institucija je zajedničkim aktivnostima nastojala nametnuti ljudska prava kao društveni prioritet demokratskog društva. Ovi oblici saradnje su se pokazali korisnim, ne samo za razmjenu informacija, već i za bolje strateško planiranje u oblasti ljudskih prava, a posebno kada su periodični i kontinuirani.

Institucija ostvaruje značajnu saradnju i sa UN agencijama i Delegacijom Evropske Unije u Bosni i Hercegovini, Uredom Vijeća Evrope te mnogobrojnim diplomatsko konzularnim predstavništvima, razvojnim agencijama i međunarodnim organizacijama u Bosni i Hercegovini.

U kontekstu međunarodne saradnje sa regionalnim i međunarodnim mehanizmima zaštite ljudskih prava Institucija, kao institucija reakreditovana u statusu 'A', uzima aktivno učešće unutar mreža Tijela za zaštitu ljudskih prava čija je članica (GANHRI, ENHHRI, EQUINET, ECRI, IOI, ENOC). Institucija redovno podnosi svoje izvještaje UN Komitetima putem svojih podnesaka, i to UPR, CAT, CCPR, CEDAW, CERD, CESC, CMW, CRC, CRPD kao i ECRI izvještaj.

Ombudsmeni posebno ističu i saradnju sa organizacijama civilnog društva i akademskom zajednicom koja će se u narednom periodu jačati i odvijati planski i kroz implementaciju zajedničkih aktivnosti.

U kontinuiranom procesu, potrebno je raditi na poboljšanju svijesti u smislu edukacije državnih službenika na temu ljudskih prava, razumijevanja i znanja o mandatu Institucije, vidljivosti i unapređenja komunikacije Institucije sa različitim grupama u društvu, informisanja javnosti o ulozi Institucije, povećanja nivoa svijesti, saradnje i razmjene dobrih praksi sa organima pravosuđa, zakonodavnim i izvršnim tijelima i policijskim organima.

4. OSNOVNA PROGRAMSKA OPREDJELJENJA

4.1. Analiza stanja

Nakon dobivenog akreditacionog statusa „A“ pred Potkomitetom za akreditiranje (ICC) Globalne alijanse nacionalnih institucija za ljudska prava (GANHRI) u 2017. godini, Institucija je re-akreditirana u status "A" pred Potkomitetom za akreditiranje (ICC) Globalne alijanse nacionalnih institucija za ljudska prava (GANHRI), 06. maja 2024. godine i ona je potvrda neovisnosti i funkcioniranja Institucije sukladno s Pariškim principima

Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine usvojila je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o ombudsmenu za ljudska prava Bosne i Hercegovine¹⁵ čime su usvojene neke od preporuka GANHRI Pododbora za reakreditaciju, na osnovu čega je Instituciji ombudsmena za ljudska prava BiH omogućeno vršenje mandata Preventivnog mehanizma za sprečavanje torture i drugih surovih, neljudskih ili ponižavajućih postupanja i kažnjavanja u Bosni i Hercegovini. Od mjeseca marta 2025. godine, u Instituciji je počeo sa radom Odjel za vršenje mandata Preventivnog mehanizma za sprečavanje torture i drugih surovih, neljudskih ili ponižavajućih postupanja i kažnjavanja u Bosni i Hercegovini.

U proteklom periodu Institucija je nastojala u što većoj mjeri biti dostupna građanima na terenu putem svojih područnih, odnosno terenskih ureda i organizovanjem uredovih dana.

Institucija će i u narednom periodu nastaviti sa odgovornim radom i djelovanjem, sa jasno izraženim aspiracijama napretka na evropskom putu pridruživanja Evropskoj uniji koji podrazumijeva provođenje niza složenih reformskih procesa. Rasprostranjeno siromaštvo, nezaposlenost velikog broja stanovništva i njegova socijalna isključenost, prisutna diskriminacija i drugi oblici kršenja ljudskih prava predstavljaju osnovne kontekstualne faktore i ključne izazove za rad ove institucije. Među izazove također spadaju i obaveze iz Sporazuma o pridruživanju, usvajanje Održivih razvojnih

¹⁵ („Službeni glasnik BiH“, broj 61/23)

ciljeva (SDG)¹⁶ i kontinuirano učešće u UPR procesu i izvještavanjima prema ugovornim tijelima Ujedinjenih nacija.

4.1.1. Unutrašnji faktori

Trenutno stanje ljudskih prava u Bosni i Hercegovini, te evidentno povjerenje građana u Instituciju, reflektira se kroz kontinuiran broj žalbi na godišnjem nivou. Navedeno predstavlja glavni motiv i obavezu unapređenja rada Institucije. Ovo je ujedno i snažan poticaj svim uposlenicima da daju svoj maksimalan doprinos u procesu definisanja strateških prioriteta djelovanja Institucije i njenom jačanju.

U okviru postojećih kapaciteta uspostavljena je organizacija rada koja omogućava postupanje u razumnom roku po svim žalbama građana, a ombudsmeni osim reaktivnog djelovanja, u skladu sa svojim mogućnostima, djeluju i preventivno u pogledu zaštite prava građana promovišući međunarodne standarde zaštite ljudskih prava kao i njihovu dosljednu primjenu.

Analizom dosadašnjeg rada Institucije uočena je potreba uspostave kvalitetnije distribucije odgovornosti (posebno u odnosu na srednji nivo rukovođenja) i jačanja interne komunikacije.

4.1.2. Vanjski faktori

Kreirana je platforma za široku raspravu s ciljem jačanja Institucije, njenog mandata, organizacije i funkcionisanja. Uspostavljeni mehanizmi saradnje sa organima i institucijama vlasti svih nivoa u Bosni i Hercegovini, kao i partnerska saradnja sa međunarodnim tijelima agencije Ujedinjenih naroda, diplomatsko-konzularna predstavništva drugih država u Bosni i Hercegovini, Vijeće Evrope u Bosni i Hercegovini, brojne međunarodne mreže NHRI, u svakom slučaju omogućavaju djelimičnu podršku u realizaciji planiranih aktivnosti i utvrđenih prioriteta.

4.1.3. Analiza stanja – SWOT analiza

	Analiza SNAGA INSTITUCIJE	Analiza SLABOSTI INSTITUCIJE
--	---------------------------	------------------------------

¹⁶ 12. Internacionalna konferencija ICC Merida, Yucatan, Mexico – Deklaracija iz Meride, Uloga NHRI u implementaciji Održivih razvojnih ciljeva, usvojena 10. oktobra 2015. u Meridi, Meksiko
<http://nhri.ohchr.org/EN/ICC/InternationalConference/12IC/Background%20Information/Merida%20Declaration%20FINAL.pdf>

Resursi	1. Motivirano i osposobljeno osoblje za obavljanje svakodnevnih zadataka 2. Uspostavljeno elektronsko upravljanje predmetima i baza podataka 3. Značajno poboljšano prisustvo u lokalnim zajednicama	1. Kontinuiran nedostatak finansijskih sredstava za izvršenje svih utvrđenih zadataka 2. Djelimično zastarjela IT i druga oprema
Organizacija	1. Uspostavljeni specijalizirani odjeli unutar Institucije 2. Visok stepen koordinacije rada između Sjedišta Institucije i područnih i terenskih ureda 3. Dobra koordinacija sa donatorima i međunarodnim finansijskim institucijama 4. Dobra saradnja sa domaćim institucijama	1. Nezadovoljavajuća terenska pokrivenost 2. Nedovoljna razvijenost horizontalnog sistema rukovođenja 3. Nerazumijevanje uloge i značaja pojedinih odjela (interno i eksterno) 4. Nedovoljan broj edukacija osoblja 5. Nepostojanje specijaliziranih softverskih alata u cilju potupne automatizacije procesa kolanja dokumentacije i obučenost osoblja za rukovanje istim
Rezultati rada	1. Uspostavljena partnerska saradnja sa civilnim sektorom i akademskom zajednicom 2. Međuinstitucionalna saradnja i saradnja sa međunarodnim organizacijama i drugim relevantnim akterima 3. Kontinuirana komunikacija sa strankama	1. Nedovoljan stepen potpune realizacije izdatih preporuka ombudsmena 2. Nedovoljno razvijen mehanizam zaštite od svih oblika diskriminacije

4.2. Srednjoročni cilj

Opći strateški cilj Institucije Ombudsmena za ljudska prava BiH je učinkovita, akreditirana državna institucija za zaštitu ljudskih prava koja je uspostavljena i djeluje sukladno sa domaćim zakonodavnim okvirom, Pariškim i Venecijanskim principima.

Ovaj strateški cilj će se realizirati implementacijom slijedećih specifičnih ciljeva:

1. Strukturno jačanje Institucije;
2. Osiguranje učinkovite zaštite i promocije ljudskih prava;
3. Jačanje i vidljivost Institucije kao središnje institucije za slobodu pristupa informacijama;
4. Jačanje i vidljivost Institucije kao središnje institucije za zabranu diskriminacije (tijelo za jednakost);
5. Suradnja s institucijama, međunarodnim organizacijama i civilnim društvom.

Na osnovu misije, vizije i načela djelovanja Institucije, te osnovnog i dodatnih mandata utvrđenim zakonima (Zakonom o ombudsmanu za ljudska prava Bosne i Hercegovine, Zakonom o zabrani diskriminacije, Zakonima o slobodi pristupa informacijama i Zakonima o vladinim, ministarskim i drugim imenovanjima) definisan je srednjoročni cilj:

„Unaprijeđena zaštita i promocija ljudskih prava kroz ojačan i prepoznatljiv mehanizam za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda“.

4.3. Specifični cilj

Polazeći od srednjoročnog cilja Institucija razvila je specifični cilj.

Specifični cilj 1: Osiguranje zaštite i promocije ljudskih prava i vladavine prava

U skladu sa prethodno definisanim srednjoročnim i specifičnim ciljem, određeni program i projekti za njihovo provođenje prikazani su u narednim tabelama:

Postupanje po žalbama kršenja ljudskih prava i osnovnih sloboda i aktivnosti Preventivnog mehanizma	<i>Zaštita i promocija ljudskih prava i osnovnih sloboda</i>
---	---

5. RESURSI I KAPACITETI ZA POSTIZANJE CILJEVA

5.1. Predviđeni izvori finansiranja

Kroz Strategiju djelovanja Institucije ombudsmana za ljudska prava Bosne i Hercegovine za period od 2023 do 2028. godine, predviđen je cijeli spektar aktivnosti usmjerenih na institucionalno i materijalno-tehničko jačanje Institucije, kao i na osnaživanje njenih ljudskih resursa.

Godina	2026	2027	2028
Planirana sredstva	4.285.000	3.933.000	3.940.000

5.2. Organizacioni kapaciteti

Planirani broj zaposlenih je 69 zaposlenika. U Instituciji trenutno rade 67 zaposlenika, od ukupno 96 sistematizovanih mjesta i to 39 diplomiranih pravnika (od toga tri su Ombudsmena) i 28 zaposlenih iz kategorije administrativnog i tehničkog osoblja. U Sjedištu Institucije u Banjoj Luci trenutno su zaposlena 25 zaposlenika (od toga jedan Ombudsmen i 11 pravnika), u Područnoj kancelariji u Sarajevu 31 zaposlenika (od toga dvije Ombudsmenke i 18 pravnika), u Područnoj kancelariji u Mostaru četiri zaposlenika (dva diplomirana pravnika), u Područnoj kancelariji u Brčkom tri zaposlenika (sve tri diplomirani pravnici) i u Terenskoj kancelariji u Livnu tri zaposlenika (dva diplomirana pravnika). Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta sistematizovano je 96 radnih mjesta (93 zaposlenika i tri Ombudsmena). Nepopunjeno je 29 radnih mjesta (od toga, sedam rukovodnih).

U projektovanom periodu (2026. – 2028.) ombudsmani će posebnu pažnju i dodatna materijalna sredstva posvetiti jačanju i razvoju kadrovskih kapaciteta kroz redovne i/ili specijalizovane obuke.

6. OKVIR ZA PRAĆENJE PROVOĐENJA PLANA I EVALUACIJU REZULTATA

6.1. Definisanje ključnih pokazatelja

U tabelama koje slijede prikazani su pokazatelji uspjeha za ciljeve i pokazatelji rezultata za programe, zajedno sa njihovim početnim i očekivanim vrijednostima na kraju trogodišnjeg perioda. Detaljan pregled pokazatelja, i njihovih vrijednosti po godinama, prikazan je u Akcionom planu koji se nalazi u prilogu 1. ovog Plana.

Tabela 1. Pokazatelji uspjeha za srednjoročni cilj

Srednjoročni cilj: Unaprijeđena zaštita i promocija ljudskih prava kroz ojačan i prepoznatljiv mehanizam za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda		
Pokazatelji uspjeha	Početna vrijednost (2026.)	Očekivana vrijednost (2028.)
Nivo zaštite i promocije ljudskih prava i osnovnih sloboda	Zadovoljavajući nivo	Visok nivo

Tabela 2. Pokazatelji uspjeha za specifični cilj

Specifični cilj 1: Osiguranje zaštite ljudskih prava i vladavine prava		
Pokazatelji uspjeha	Početna vrijednost (2026.)	Očekivana vrijednost (2028.)
Nivo zaštite i promocije ljudskih prava i osnovnih sloboda	86	87

Tabela 3. Pokazatelji rezultata za programe u okviru Specifičnog cilja 1

Specifični cilj 1: Osiguranje zaštite ljudskih prava i vladavine prava		
Program 1: Zaštita i promocija ljudskih prava i osnovnih sloboda		
Pokazatelji uspjeha	Početna vrijednost (2026.)	Očekivana vrijednost (2028.)
Procenat riješenih žalbi u oblasti zaštite ljudskih prava i osnovnih sloboda (%)	64	65
Procenat realiziranih posjeta u odnosu na plan (PM)	96	98

6.2. Metode za prikupljanje informacija o pokazateljima

Monitoring će se provoditi kontinuirano kroz razdoblje za koje je Srednjoročni plan Institucije izrađen. Monitoringom će se vršiti kontrola postignutog u odnosu na očekivanja (utvrđuje se jesu li i u kojoj mjeri ostvareni očekivani rezultati).

Ključne karakteristike procesa monitoringa su sljedeće:

- Organizuje se od samog početka implementacije plana;
- Monitoring izvještaji se sačinjavaju na godišnjem nivou svake godine;
- Monitoring obezbjeđuje informacije o izvršenju aktivnosti u skladu sa godišnjim planom rada (koji proizilazi iz srednjoročnog plana rada).

U cilju postavljanja efikasnog sistema monitoringa, predviđeno je organizovanje sljedećih procesa:

- Uspostavljanje jasne organizacije i procedura;
- Prikupljanje podataka unutar Godišnjih izvještaja o rezultatima rada institucije ombudsmana za ljudska prava Bosne i Hercegovine;
- Baza podataka institucije (OWIS) kao izvor podataka za izvještavanje;
- Analiza;
- Izvještavanje (institucijâ i javnosti);
- Čuvanje podataka.

7. PRILOZI

Prilog 1: Akcioni plan kao dio Srednjoročnog plana rada Institucije

Prilog 2: Pregled zakona i drugih propisa predviđenih za donošenje srednjoročnim planom rada Institucije prava Bosne i Hercegovine.

Prilog 1:

Srednjoročni plan rada INSTITUCIJE OMBUDSMENA ZA LJUDSKA PRAVA BOSNE I HERCEGOVINE 2026-

AKCIONI PLAN KAO DIO SREDNJOROČNOG PLANA RADA INSTITUCIJE OMBUDSMANA ZA LJUDSKA PRAVA BOSNE I HERCEGOVINE																					
Opći cilj / principi razvoja:		UPRAVLJANJE U FUNKCIJI RASTA																			
Strateški cilj:		Ubrzati proces tranzicije i izgradnje kapaciteta																			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	
					Okvir za mjerenje ostvarenja						Procjena troškova				Izvori finansiranja						
Srednjoročni cilj	Specifični ciljevi	Programi	Projekt	Institucija odgovorna za implementaciju	Pokazatelj	Jedinica mjerenja (% , broj ili opisno)	Polazna vrijednost 2025 godina	Ciljana vrijednost 2026 godina	Ciljana vrijednost 2027 godina	Ciljana vrijednost 2028godina	Procijenjeni troškovi godina 2026	Procijenjeni troškovi godina 2027	Procijenjeni troškovi godina 2028	Ukupno troškovi	Budžet	Krediti	Donacije	Ostali izvori	Ukupno	Program u DOB-u	
Unaprijeđena zaštita i promocija ljudskih prava kroz ojačan i prepoznatljiv mehanizam za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda	Osiguranje zaštite ljudskih prava i vladavine prava	Zaštita i promocija ljudskih prava i osnovnih sloboda																			
			Postupanje po žalbama kršenja ljudskih prava i osnovnih sloboda i aktivnosti preventivnog mehanizma	Institucija ombudsmena za ljudska prava BiH	Procenat riješenih žalbi u oblasti zaštite ljudskih prava i osnovnih sloboda	%	66	67	68	69	4.285.000	3.933.000	3.940.000	12.158.000	12.149.000				9.000	12.158.000	0211300
					Procenat realizovanih posjeta u odnosu na plan (PM)	broj	0	95	99	99											

Prilog 2.

PREGLED ZAKONA, DRUGIH PROPISA I RAZVOJNO-INVESTICIJSKIH PROJEKATA/PROGRAMA PREDVIĐENIH SREDNJOROČNIM PLANOM RADA INSTITUCIJE OMBUDSMANA ZA LJUDSKA PRAVA BOSNE I HERCEGOVINE								
Opći cilj / načela razvitka:			UPRAVLJANJE U FUNKCIJI RASTA					
Strateški cilj:			Ubrzati proces tranzicije i izgradnje kapaciteta					
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Srednjoročni cilj	Specifični ciljevi	Programi	ZAKONI	PODZAKONSKI AKTI	Usklađivanje s pravnim naslijeđem EU-a (DA ili NE)	Planirano razdoblje za DONOŠENJE	NAZIV PROJEKTA JAVNIH INVESTICIJA	Očekivano RAZDOBLJE REALIZACIJE
Unaprijeđena zaštita i promocija ljudskih prava kroz ojačan i prepoznatljiv mehanizam za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda	Zaštita i promocija ljudskih prava i osnovnih sloboda	Zaštita i promocija ljudskih prava i sloboda	Zakon o ombudsmanu za ljudska prava Bosne i Hercegovine	Pravila postupka Institucije ombudsmena za ljudska prava Bosne i Hercegovine - Službeni glasnik Bosne i Hercegovine broj 104/2011	DA			
			Zakon o zabrani diskriminacije		NE			
			Zakoni o slobodi pristupa informacijama BiH, Republike Srpske i Federacije BiH		NE			
			Zakoni o vladinim ministarskim i drugim imenovanjima BiH, Republike Srpske i Federacije BiH		NE			
			Izmjene i dopune Zakona o zabrani diskriminacije		NE	2026		
			Izmjene i dopune zakona o slobodi pristupa informacijama BiH		DA			
			Izmjene i dopune Zakona o zabrani diskriminacije		NE	2026		
			Izmjene i dopune zakona o slobodi pristupa informacijama, Republike Srpske i Federacije BiH		NE	2026		